

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВИТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «23» травня 2025 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2025 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2025. 530 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Капітан Л.І. – д-р істор. наук, професор (голова);

Туріс І.Ю. – канд. філол. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

МАЛЕЦЬ О.О., МАЛЕЦЬ Н.Б. КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ЗАКАРПАТТЯ КРИЗЬ ПРИЗМУ АРХЕОЛОГІЧНИХ АРТЕФАКТІВ ПІЗНЬОБРОНЗОВОГО ТА РАННЬОЗАЛІЗНОГО ПЕРІОДУ	456
МЕДВІДЬ Л.І., АЛМАШІ В.В. ІНФРАСТРУКТУРНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ	459
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І., БІДЗІЛЯ А. І. ВПЛИВ ГНУЧКОГО УПРАВЛІННЯ НА АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ	461
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І., ВОЛК О.О. РЕКРЕАЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ТЕРИТОРІЙ НА ОСНОВІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ	463
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І., ПОГАСІЙ А.В. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	465
МОВЧАН К.М., ВЛАСЕНКО В.О. БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЯК ПРОСТІР КУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	467
МОРГУН А.В., ЖАБКО В.В. ДОКУМЕНТНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	469
МОРГУН А.В., ЖАБКО В.В. ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТРУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	470
МОРГУН А.В., ЦУПРА Д. І. ЕЛЕКТРОННЕ КАДРОВЕ ДІЛОВОДСТВО ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	472
МОРГУН А.В., ЦУПРА Д. І. ЕЛЕКТРОННІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ КАДРОВОМУ ДІЛОВОДСТВІ	474
ПАЛИНЧАК-КУТУЗОВА В.В. МУЗЕЙ ЯК ОБ'ЄКТ ГАСТРОТУРИЗМУ	476
ПАНКОВА О.М., УДВОРГЕЛІ Л.І., РЯБЕЦЬ М.М. РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ЗБИВНОГО ДЕСЕРТУ ПРОФІЛАКТИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПЮРЕ АЙВИ В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	479
ПАНКОВА О.М., ШИМАНСЬКИЙ О.В. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ФРАНЧАЙЗИНГУ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	471
ПАПП В., БОШОТА Н., МАРИНА І. ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ	484
ПАПП В., БОШОТА Н., ОРБАН Я. РОЛЬ КЛАСТЕРІВ У КОМПЛЕКСНОМУ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ І РЕКРЕАЦІЇ	486
ПАПП В., БОШОТА Н., РЯБЕЦЬ О. РОЛЬ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ У РОЗВИТКУ ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ	488
ПАУЛИК А. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	489
ПАУЛЬО Е.В., РУБШІ М.А. ОРГАНІЗАЦІЯ ГОТЕЛЬНО РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ – СУЧАСНІ ПІДХОДИ	491
ПРОКОПОВИЧ Л.С., БЕЛЕНЬ І. І. БІБЛОХАБ – СУЧАСНИЙ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ, ВІЛЬНИЙ І ДОСТУПНИЙ БІБЛІОТЕЧНИЙ ПРОСТІР	494
ПРОКОПОВИЧ Л.С., ХИМИНЕЦЬ А.М. ДОКУМЕНТ: ІНФОРМОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА НОРМАТИВНА БАЗА	496
ПРОКОПОВИЧ Л.С., ХИМИНЕЦЬ А.М. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ В КЕРУВАННІ ДОКУМЕНТАЦІЄЮ	498
РОГЛЄВ Й.Й. СУЧАСНИЙ СТАН ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ	500

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Ефективне використання документних комунікацій потребує відповідної цифрової грамотності всіх учасників освітнього процесу. Викладачі, студенти та адміністрація повинні володіти навичками роботи з електронними документами, інформаційними системами та цифровими ресурсами. Це сприятиме покращенню управління навчальним процесом і підвищенню рівня освіти.

Загалом, документні комунікації є невід'ємною складовою інформаційного простору навчального закладу. Їх ефективне використання дозволяє підвищити якість освіти, оптимізувати управлінські процеси та забезпечити інтеграцію в сучасне цифрове середовище. Впровадження новітніх інформаційних технологій у сферу документних комунікацій сприятиме подальшому розвитку освіти та наукової діяльності.

Література:

1. Кушнаренко Н. М. Документознавство: Підручник. К.: Знання, 2016. 459 с.
2. Швецова-Водка Г. М. Документні комунікації: теорія і практика: Навч. Посіб. К.: КНУКіМ, 2018. 320 с.
3. Палеха Ю. І. Організація інформаційного простору установ: Навч. Посіб. К.: Вид-во Європ. Ун-ту, 2019. 280 с.
4. Ковальчук Г. О. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: Навч. Посіб. К.: Освіта України, 2019. 200 с.

УДК 37.012:[004.77:007:316.77:378.4/.6] (043.2)

МОРГУН А.В.

доцент кафедри філологічних дисциплін
та соціальних комунікацій

ЖАБКО В.В.

здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
Мукачівський державний університет

ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТРУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Інформаційний простір навчального закладу – це сукупність інформаційних ресурсів, технологій, комунікаційних каналів та взаємодій, що забезпечують освітній процес, управління та обмін знаннями, компонентам якого є: цифрові платформи (електронні журнали, LMS), інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), інформаційні потоки між учасниками освітнього процесу (учні/здобувачі вищої освіти, вчителі/професорсько-викладацький склад, адміністрація, батьки).

Інформаційний простір навчального закладу забезпечує доступ до знань, сприяє інтерактивності, підтримує інноваційні методи навчання та управління.

Процес дослідження інформаційного простору навчального закладу передбачає декількох підходів, а саме:

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

- по-перше, системний підхід: аналіз інформаційного простору як цілісної системи з взаємопов'язаними елементами (технології, люди, процеси), що дає можливість вивчення взаємодії між компонентами; врахувати зовнішні фактори (державна політика, технологічний розвиток);

- по-друге, комплексний підхід як поєднання кількісних (статистичні дані, метрик використання ІКТ) та якісних (інтерв'ю, спостереження) методів дослідження. Це дає змогу вивчення соціальних, технічних та педагогічних аспектів формування інформаційного простору;

- по третє, інноваційний підхід, як фокус на впровадження новітніх технологій (AI, хмарні сервіси, аналітика даних). Суть його полягає у дослідженні адаптації інновацій до потреб конкретного навчального закладу.

- по-четверте, особистісно-орієнтований підхід тобто - вивчення впливу інформаційного простору на індивідуальні потреби здобувачів вищої освіти та викладачів. та вчителі.

Принципами дослідження процесу формування інформаційного простору навчального закладу є: науковість, тобто базування на обґрунтованих теоріях (теорія інформаційного суспільства, педагогічна інформатика); об'єктивність, що забезпечує уникнення упередженості, використання достовірних даних та перевірених методів; системність, як необхідність врахування всіх складових інформаційного простору та їх взаємозв'язків; практична спрямованість, яка полягає в: орієнтація на розробку рекомендацій для вдосконалення інформаційного простору. етичність, яка проявляється у необхідності дотримання конфіденційності учасників освітнього процесу, захист персональної інформації; інклюзивність, як необхідне забезпечення врахування потреб усіх груп (учнів, здобувачів вищої освіти, професорсько-викладацького складу/вчителів різного рівня підготовки).

Методами дослідження формування інформаційного простору навчального закладу є:

- Теоретичні методи, які включають: аналіз літератури (вивчення наукових праць з інформатики, інформаційних систем, теорії освіти); порівняльний аналіз (порівняння інформаційних просторів різних навчальних закладів); моделювання (створення моделей інформаційного простору для прогнозування його розвитку).

- Емпіричні методи: анкетування та опитування (збір інформації від здобувачів вищої освіти, /учнів, викладачів/вчителів, адміністрації щодо ефективності інформаційного простору); спостереження (аналіз використання ІКТ у навчальному процесі (наприклад, активність на платформах LMS); інтерв'ю (глибинне вивчення досвіду ключових стейкхолдерів).

- Кількісні методи, а саме: статистичний аналіз (обробка даних про використання інформаційних ресурсів, у вигляді частоти входів у систему, час

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

виконання завдань); аналітика даних (використання ВІ-інструментів для оцінки ефективності інформаційного простору).

- Якісні методи: - кейс-стаді (дослідження конкретного навчального закладу як прикладу); контент-аналіз(аналіз змісту інформаційних ресурсів (електронних підручників, сайтів).

- Експериментальні методи: пілотні проекти (тестування нових інформаційних систем чи платформ у навчальному процесі; А/В-тестування(порівняння ефективності різних підходів до організації інформаційного простору).

Література:

1. Швецова-Водка Г. М. Документні комунікації: теорія і практика: Навч. посіб. К.: КНУКіМ, 2018. 320 с.
2. Палеха Ю. І. Організація інформаційного простору установ: Навч. посіб. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2019. 280 с.
3. Соляник А. А. Інформаційні технології в управлінні навчальним закладом: Монографія. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2020. 256 с.

УДК 004-057:002:005.92:005.96(043.2)

МОРГУН А.В.

доцент кафедри філологічних дисциплін
та соціальних комунікацій

ЦУПРА Д. І.

здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
Мукачівський державний університет

ЕЛЕКТРОННЕ КАДРОВЕ ДІЛОВОДСТВО ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Електронне кадрове діловодство є важливою складовою сучасної системи управління персоналом, адже воно забезпечує зручність, оперативність та точність в обліку та адмініструванні кадрів. Традиційні технології в цій сфері ґрунтуються на використанні стандартних програмних засобів для ведення електронних баз даних, систем обліку та архівування документів, що дозволяє забезпечити стабільну роботу системи в умовах рутинних операцій та збереження історичних даних.

З розвитком цифрової трансформації з'являються інноваційні рішення, які не лише інтегруються з існуючими традиційними методами, а й відкривають нові можливості для підвищення ефективності кадрового діловодства. Сучасні інноваційні технології включають впровадження хмарних сервісів, мобільних додатків, а також систем штучного інтелекту, що дозволяють автоматизувати аналіз даних, оптимізувати процеси прийняття рішень і забезпечити гнучкість управління кадрами.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>